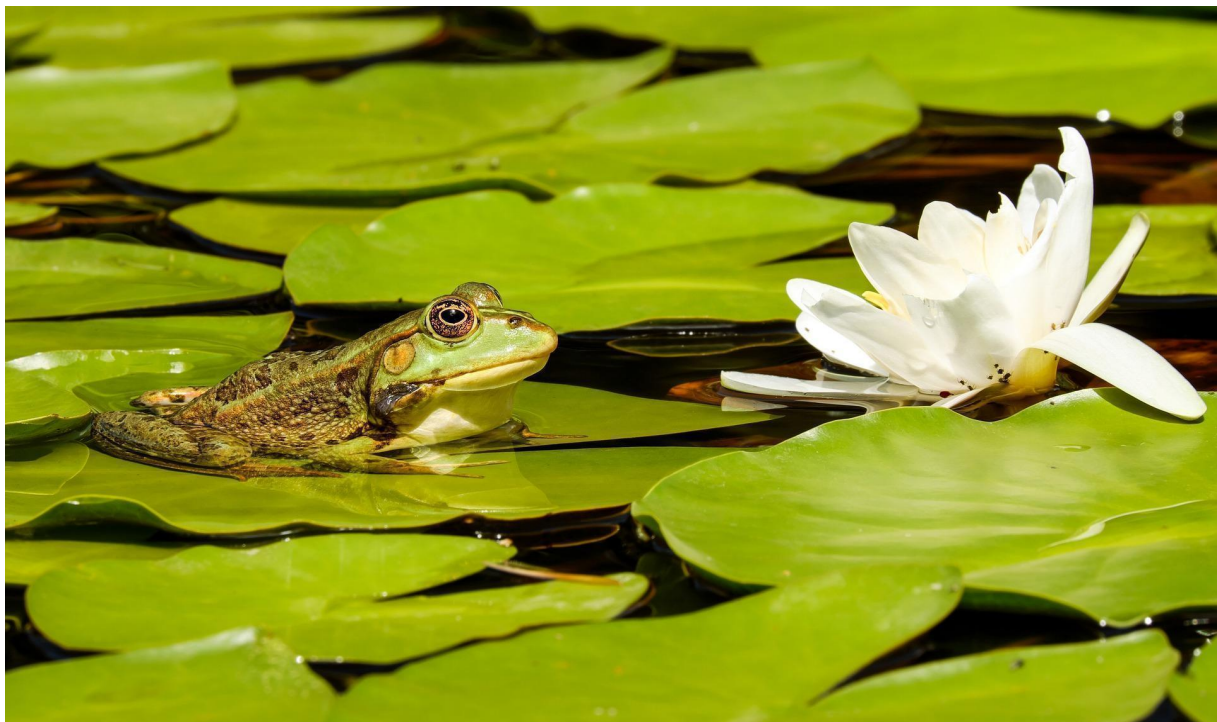

Groene Opkikker

Editie 2025 - 1

Algemene informatie

IVN – Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid

IVN is een landelijke organisatie met ±180 plaatselijke afdelingen.

Het doel van het IVN is de betrokkenheid van mensen bij de natuur en milieu het vergroten, gericht op een duurzame samenleving.

Een middel om dit te bereiken is natuur-, milieu-educatie en duurzaamheid.

Voor Woerden en omgeving zet een aantal vrijwilligers zich daarvoor in door bijvoorbeeld wandelingen, lezingen en excursies te organiseren.

Wilt u dit werk steunen, wordt dan donateur voor € 20,00 per kalenderjaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Wilt u meehelpen, staat het lidmaatschap open voor € 25,00 per jaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar. En het landelijk blad Mens en Natuur van het IVN

Als je jonger bent dan 18 jaar kan je lid worden van de Jeugdgroep. Je betaalt € 15,00 per jaar en ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Voor meer informatie ivnsecretariaat.woerden@gmail.com of www.ivn.nl/woerden of onze Facebookpagina.

Verdere gegevens treft u op de laatste pagina aan.

Colofon

Groene Opkikker

Digitale informatie
Afd. IVN-Woerden en omgeving.

No. 2025– 1

Redactie

Wout Nagel
Janny Kruitbosch-van Vulpen
Vivian van Deel

De redactie verandert soms iets in uw tekst met als doel meer leesplezier.

E-mailadres

ivn.groeneopkikker@gmail.com

Foto's

Gemaakt door de redactie, tenzij anders vermeld.

Kopij vóór 30 mei 2025

Inhoudsopgave

4 Redactie

4 Donkere wolken boven IVN Woerden

4 Vacature redactie Groene Opkikker

4 Gevraagd: nieuw redactielid

4 Nieuwe leden

4 Landelijke leden, leden en jeugdleden

5 Bestuur

5 Het is u vast niet ontgaan

5 Contributies en donaties 2025

6 Activiteiten, cursus en lezingen

6 Lezing over het bodemleven

6 Lezing over uilen

7 Presentatie over de Basiskwaliteit Natuur

8 Biodiversiteitsteam

8 Update biodiversiteitsteam Woerden

9 Landschapsbeheer

9 Knotseizoen

10 Plantenwerkgroep

10 Wat hebben we zoal gedaan

11 Jeugdnatuurgroepen

11 Buitenbanjers/Plus tot en met februari

15 Nieuws uit de omgeving en IVN-land

15 Bomen krijgen een tweede kans

15 Groene jaarkalender 2025

16 NME- Centrum InBredius

16 Winter bij InBredius

17 Column

17 Klaar voor de start!

18 Uit Fluitenkruid, KNNV

18 Het leven onder water in Bredius

20 Struinen in De Haeck

22 Uit het AD Groene Hart of WC Kontakt

22 Vogeltelling

23 Geveltuin barst van het leven

24 Het gaat weer beter met de wilde dieren

24 Gallen in de boom zijn vaak een wonder

25 Vogelspotcast

27 Om te onthouden

27 Handige websites

28 Organisatie

28 Bestuur

28 Coördinatoren van de werkgroepen

29 Leden/donateurs

Redactie

Donkere wolken boven IVN Woerden

In deze eerste editie in het nieuwe jaar hebben we ons best gedaan om een leuke en leesbare editie te maken.

Allereerst graag extra aandacht voor de ontwikkelingen in het bestuur. Behalve de donkere wolken van de laatste tijd, hangen er ook donkere wolken boven het bestuur en dus de vereniging. Deze zijn dermate zorgwekkend dat het voortbestaan van deze mooie vereniging op het spel komt te staan.

Tijdens de ALV op 27 maart zal een en ander toegelicht worden. Deze keer wordt de ALV gehouden in NME Centrum Bredius. De uitnodiging volgt nog.

Ca. 9 jaar heeft er zich ook zo'n situatie voorgedaan en is het uiteindelijk goed gekomen. Daar was ik zelf bij betrokken als nieuwkomer in Woerden en inmiddels al die tijd actief geweest in het bestuur en nu nog bij Groene Opkikker. Goed voorbeeld doet goed volgen, is het gezegde.....

De lezing over de basiskwaliteit Natuur was zeer interessant en had een hoge opkomst, maar u kunt zelf met de tool er zelf ook naar kijken, heel interessant om te doen.

De diverse werkgroepen hebben hun verslagen aangeleverd en dat is al ca. de helft van het blad, heel fijn om te ontvangen.

Er is ook een nieuwe Groene Jaarkalender en er is voor elk wat wils te doen het komende kwartaal.

Gelukkig mogen we altijd "leentjebuur" spelen bij onze zustervereniging KNNV. Zie de items over *Onder water in Bredius* en *Lusthof De Haeck*. Dat gebied bezoeken we regelmatig op een zondagmiddagwandeling en je ziet iedere keer weer wat anders, heel mooi natuurgebied.

Veel leesplezier en als er opmerkingen en/of suggesties zijn, houden we ons aanbevolen.

Namens de Redactie
Wout Nagel, coördinator.

Vacature redactie Groene Opkikker

Gevraagd: nieuw redactielid

Houd jij van verhalen verzamelen, leuke teksten schrijven en heb je gevoel voor taal? Dan zoeken we jou! We zoeken namelijk een nieuw redactielid voor de Groene Opkikker.

We maken 3 keer per jaar een editie. Voor elke editie komen we ongeveer 3 à 4 keer bij elkaar om alle items te bespreken en uit te werken.

We werken met Google Drive waardoor je eenvoudig thuis aan de Groene Opkikker kan werken. Het is hiervoor wel handig dat je digitaal vaardig bent.

Heb je interesse of vragen? Neem contact met Wout Nagel via ivn.groeneopkikker@gmail.com of via 0622926472.

Nieuwe leden

Jeugdleden:

Geen

Donateur:

geen

Lid - landelijk:

geen

Bestuur

Het is u vast niet ontgaan

Het is u mogelijk niet ontgaan dat er nogal wat speelt binnen het bestuur van IVN Woerden. Via dit bericht praten we u graag bij over de gang van zaken en wat dit betekent voor onze mooie vereniging.

In maart 2024 is een nieuw bestuur van vier leden aangetreden dat met enthousiasme aan de slag is gegaan. Helaas hebben twee leden van het bestuur - de secretaris en het algemeen lid - in het najaar van 2024 aangegeven dat zij per 1 januari 2025 uit het bestuur stappen. Naast persoonlijke omstandigheden gaven zij als reden aan dat het bestuurswerk ze te veel energie kostte. Daarom hebben ze uiteindelijk de moeilijke beslissing genomen om niet verder te gaan als bestuurslid.

Aangezien het bestuur conform de statuten uit minimaal drie personen moet bestaan, zijn we op zoek gegaan naar vervanging. Rondgang bij diverse leden bracht geen oplossing en ook een overleg met coördinatoren van de werkgroepen loste het probleem niet op. Daarnaast bleek ook de penningmeester zich niet meer thuis te voelen in het bestuur. Dit laatste is in de laatste bestuursvergadering van 13 januari aan de voorzitter medegedeeld. Hierop heeft de voorzitter besloten om per direct op te stappen.

Er staan inmiddels twee personen klaar om op interim-basis het bestuur voort te zetten samen met de penningmeester. Dit is echter maar een tijdelijke oplossing.

Willen we onze actieve vereniging in stand houden, dan is het noodzakelijk dat er vanuit de leden een nieuw bestuur wordt gevormd. Omdat IVN Woerden een vereniging is waarbij de activiteiten veelal van onderop en door de leden zelf georganiseerd worden, denken wij dat we verder kunnen met een bestuur dat in eerste instantie faciliterend is. Hierdoor zal het bestuurswerk ook niet meer tijd vergen dan nodig. Zo is het niet meer de bedoeling dat het bestuur iedere maand vergadert, maar alleen bijeen komt als dat strikt noodzakelijk is.

Daarom, beste leden, roepen we u dringend op om IVN Woerden uit de brand te helpen en uw belangstelling kenbaar te maken voor het vervullen van een bestuursfunctie.

Wij gaan hier graag met u over in gesprek. Mocht het niet lukken om een nieuw bestuur te vormen, dan is er een kans dat de vereniging ophoudt te bestaan en het mooie werk dat wij doen vanuit de diverse werkgroepen onder de vlag van IVN gaat verdwijnen.

Walter Hoes, penningmeester, Rob van Son, uittredend secretaris

Contributies en donaties 2025

Beste leden, donateurs en ouders/verzorgers van jeugdleden van het IVN Woerden, het jaar 2025 is alweer op gang en zo ook de activiteiten van onze vereniging met de bijbehorende uitgaven voor het organiseren van die activiteiten.

Tijdens de Algemene vergadering 2024 van Leden en Donateurs van het IVN Woerden zijn de contributie en donatiebedragen voor het jaar 2025 (onveranderd) vastgesteld:

-	Leden	€ 25,00.
-	Donateurs	€ 20,00 (minimaal)
-	Jeugdleden	€ 15,00

Ik wil u vriendelijk verzoeken om het voor u van toepassing zijnde bedrag z.s.m. over te maken op onze Triodos bankrekening NL87TRIO0390467413 ten name van IVN Woerden.

Wilt u, om misverstanden te voorkomen, de naam van het (jeugd)lid/donateur vermelden?

Peter Mouthaan (administrateur)

Activiteiten, cursus en lezingen

Lezing over het bodemleven

Het Biodiversiteitsteam Woerden, een samenwerking van de Woerdense afdelingen van IVN en KNNV, en Duurzaam Woerden, organiseert op donderdag 27 februari een interessante lezing.

Ecoloog Norbert Daemen vertelt op die avond over het belang van het bodemleven. Bodem-, aardkunde en landschap zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Bodemvorming is het gevolg van verschillende processen. In de lezing is er aandacht voor:

- Wat is een bodem?
- Welke processen maken een bodem?
- Hoe is een bodem opgebouwd?
- Welke soorten bodems zijn er?
- Wat gebeurt er in de bodem met gif/meststoffen?
- Leven op en in de bodem.

Praktische informatie

- Deelname is gratis maar een bijdrage voor de koffie, koek en de thee is welkom.
- Aantal deelnemers maximaal 25.
- Vooraf aanmelden bij: nddaemen@ziggo.nl of info@duurzaamwoerden.nl
- 19.30 uur in de Duurzaamheidswinkel, Voorstraat 75 Woerden.

Lezing over uilen

De ransuil, de steenuil, de bosuil of de velduil, ken jij ze? In Nederland kun je 8 soorten uilen tegenkomen en ze zijn fascinerend! Ook in onze omgeving leeft een aantal van hen.

Gijs van Kempen gaf op 30 januari een boeiende lezing over uilen in de Lopikerwaard. Gijs is natuurgids en is een enthousiaste verteller. Aan het eind van de lezing weet je alles over de uilen in onze omgeving, waar ze leven, eten en waar ze hun nesten bouwen. En wie weet herken jij straks die uil die geruisloos in de schemering langs je vliegt.

2e lezing is gepland op 20 februari op dezelfde locatie en 20 maart een lezing in het Baken.

De lezing wordt georganiseerd door Duurzaam Montfoort & Linschoten.

Locatie: Janshuur bij Boer Hans Activiteiten, Mastwijkerdijk 7, Montfoort.

Kosten: 5 euro, contant aan de deur of vooraf via bankrekening, zie de website. Inclusief koffie/thee en een herkenningskaart van uilen en roofvogels.

Wel even opgeven via info@duurzaammontfoort.nl

Tekst en foto, Gijs van Kempen

Presentatie over de Basiskwaliteit Natuur

Op 23 januari ontvingen KNNV en IVN in Woerden, namens de Groene Bondgenoten, Kars Veling (Vlinderstichting) en Wanne Roetemeijer (KNNV), voor een presentatie over Basiskwaliteit Natuur. Dat betekent dat de natuurlijke soorten, die er zouden moeten zijn, er ook daadwerkelijk zijn, wat helaas niet altijd het geval is.

In de presentatie, ingeleid door de film 'Vergeten verleden van Nederland' over natuuramnesie, namen zij ons mee in de achtergronden van de Basiskwaliteit Natuur; de aanwezigen gingen daarna actief aan de slag met de testversie van de ontwikkelde tool. Daarna kreeg de zaal een paar prikkelende vragen voorgelegd, waarover geanimeerd gediscussieerd werd. Dit in combinatie met de mooie opkomst van ruim 60 geïnteresseerden maakte dat de organisatie uit de gelederen van KNNV en IVN terug kan kijken op een zeer geslaagde bijeenkomst. Dit nieuwe initiatief zal zeker een vervolg krijgen in Woerden, want er was nog genoeg gespreksstof over na het eind van de bijeenkomst.

De presentatie van Kars Veling en Wanne Roetemeijer sturen wij mee voor belangstellenden onder onze leden of voor aanwezigen die nog even willen terug kijken. In de bijlage staat o.a. de link waarmee u de testversie van de tool Basiskwaliteit Natuur kunt gebruiken. Via de site van de Groene Bondgenoten kunt u de bovengenoemde film downloaden of meedoen aan de door de bondgenoten aangeboden E-learning. Kijk op: <https://www.groenebondgenoten.nl/>

Wietje Daams

Update biodiversiteitsteam Woerden

Tegelwippen.

Na een succesvolle samenwerking met de gemeente bij het NK

Tegelwippen 2024, gaan we uiteraard weer meewerken met de versie van 2025, met biologische gifvrije, zoveel mogelijk inheemse planten die goed zijn voor vlinders, bijen en andere ongewervelden, vogels en kleine zoogdieren.

We denken nog na over een ludieke actie voor de start op 21 maart. Dit jaar strijden we ook tegen Vlaams België! Leuke ideeën zijn zeer welkom!! mail: btwoerden@gmail.com

Gemeente.

Sinds de laatste nieuwsbrief hebben we nog meer goede contacten opgebouwd met gemeentemedewerkers. We zijn officieel stakeholder in het groenbeleid van de gemeente en zullen regelmatig overleg hebben met de betreffende ambtenaren. Ons

streven is om binnen het budget, door hier slim mee om te gaan, te komen tot een zo ecologisch mogelijk groenbeheer. Zoals je een natuurlijke tuin krijgt door een beetje lui te tuinieren, en niet alles strak en netjes te willen hebben, zou er in de Openbare Ruimte ook minder gemaaid, gesnoeid, opgekroond, geschoffeld en opgeruimd kunnen worden.

Folder. En de gemeente maakt het ons gemakkelijk: die heeft in 1992 al een folder verspreid, met als titel "Ruimte voor de Natuur". André heeft deze al die jaren bewaard, bedankt André!

Exact dezelfde folder kan nu weer worden verspreid, we hoeven alleen de jaartallen aan te passen: 2025 ipv 1992...

Enkele citaten hieruit:

"Deze folder geeft u informatie over het Beheerplan Bermen van de gemeente Woerden.

Dit plan geeft aan hoe bermen en bosranden op een natuurvriendelijke manier kunnen worden onderhouden. Het is in 1992 door de gemeente opgesteld in samenwerking met de Vlinderstichting, het IVN en de KNNV.....

In plaats van de natuur overal te willen terugdringen, willen we de natuur nu binnen bepaalde grenzen een kans geven.....

Hierdoor krijgen sommige plekken in de gemeente een ander aanzien. Ze zien er wat ruiger uit, niet meer zo gladgemaaid en strak.....Zeker is, dat een natuurlijker bermbeheer belangrijke voordelen heeft.

Dan wordt uitgelegd waarom en wat de voordelen zijn.

....Zo'n soortenrijke bermbegroeiing is veel kleurrijker en interessanter. De natuur komt op die manier ook weer wat dichterbij huis.

De kosten zullen ongeveer gelijk blijven. Er moet weliswaar minder vaak gemaaid worden, maar het bermgewas zal op meer plekken en in grotere hoeveelheden worden afgevoerd...

Dan wordt verteld met welke bermen begonnen wordt, en waar bosplantsoenen komen.

Ook mooie plannen voor de oevers worden beschreven.

Tot slot de aankondiging dat in 1993 en 1994 de plannen nader zouden worden uitgewerkt.

De eerste stapjes zijn schoorvoetend gezet, maar er kan ons inziens niet snel genoeg gestart worden met eenvoudige veranderingen, het laaghangend fruit zagezegd. Daar blijven we in ieder geval ons best voor doen!

Astrid Somers, namens het team

Landschapsbeheer

Knotseizoen

Wij zitten midden in ons 'knotseizoen' van november t/m maart. Eind 2024 zijn wij al actief geweest op de geluidswal van Landgoed Bredius en bij onze vaste december werklocatie op Rietveld tegen de rand van onze gemeente en provincie. De foto's zijn van zaterdag 11 januari. Wilgen knotten op een adres in Geestdorp. Een mooie, maar koude winterdag. Op dit adres plukken onze leden ook fruit voor verkoop op de Oogstdag.

Wat hebben we zoal gedaan:

Zaterdag 25 januari een extra werkdag bij het buitenverblijf van Familie Stuffken in Woerdense Verlaat. De vorige keer zijn we daar geëindigd bij het vrijmaken van fruitboompjes en het opschonen van de verwilderde bosvakken. Daar hebben we de draad weer opgepakt.

Zaterdag 8 februari zijn we naar een nieuwe locatie geweest: Buitenplaats Kameryck aan het Oortjespad 3 in Kamerik. Er ligt achter het restaurant richting de polder een 3 km lang blotevoetenpad. De wilgen, vlinderstruiken en bramen hebben daar onderhoud gehad.

Op de agenda staat nog:

Zaterdag 8 maart gaan we naar Landgoed Bredius voor regulier onderhoud en afsluitende borrel bij / in de Brediussschuur.

Lijkt het je leuk om een keer een dag mee te werken? Of ken je mensen die het leuk zouden vinden? Laat het mij weten! Wij zoeken ook nog versterking van ons team motorketting zagers!

Erwin Meijer, coördinator

Plantenwerkgroep

Wat hebben we zoal gedaan?

De plantenwerkgroep is druk bezig geweest in de laatste maanden van het jaar.

In het najaar raken de planten uitgebloeid, maar er zijn wel vruchten en zaden, bijvoorbeeld bessen (tomaat, kiwi), pitvrucht (appel) of steenvrucht (pruim of kers). Sommige planten gebruiken vernuftige technieken om hun zaad te verspreiden. We kennen wel peulvruchten zoals boontjes of erwten. Dit zijn doosvruchten waarbij meer zaden in een vrucht (het peultje) liggen dat op zeker moment openspringt. Boontjes en erwtjes, net als de Lathyrus behoren tot de familie van de vlinderbloemigen en de peulvrucht is een van de kenmerken van die familie.

Iedereen kent ook wel de vleugeltjes van de esdoorns die langs de straten en in plantsoenen staan. Dit is een dubbele dopvrucht met vleugeltjes waarmee hij zich zeer succesvol kan verspreiden in uw tuin.

Iets dat je het hele jaar kunt zien: korstmossen. Een paar bomen in het Brediuspark bieden al genoeg onderzoeksmateriaal voor een hele zaterdagochtend. Als je een korstmos door je loep bekijkt, gaat er een hele nieuwe wereld voor je open.

Onze eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar is op zaterdag 15 februari. Het voorjaar komt er weer aan. We gaan knoppen excursie doen in het Brediuspark waarbij we gaan ontdekken hoe je aan de knoppen bomen kunt herkennen.

Wil je meer weten over de plantenwerkgroep, of meedoen? Klik dan op <https://www.ivn.nl/afdeling/woorden/plantenwerkgroep/>

Cobie van der Hoek,
coördinator

Jeugdnatuurgroepen

Buitenbanjers plus

Oktober 2024

Naast en onder de bruggetjes in het buitenbanjergebied is het riet verwijderd voor een betere doorstroom van het water in de grote poel. Van de afgesloten kunstfolie kikkerpoel is de helft van de begroeiing van lisdodde en riet er uit geknipt. Voor het landhek zijn er op enkele lage plekken grond aangevuld.

Buitenbanjers

November 2024

De Buitenbanjers activiteit van november was het maken van een herfst kijkdoos. De Buitenbanjers hadden tijdens de herfstvakantie al verschillende herfstmaterialen verzameld. Om de laatste herfst dingetjes nog te verzamelen zijn we het stiltegebied van Bredius nog even in geweest. De meegenomen schoenendozen werden omgetoverd tot prachtige herfststukjes, ieder naar zijn en haar eigen inzicht.

Na afloop ging iedere Buitenbanjer met trots met eigen herfst kijkdoos huiswaarts.

Buitenbanjers plus

November 2024

Het snoeiseizoen is weer van start gegaan. De buitenbanjers plusser hebben in het stiltegebied gesnoeid. Vanuit het beheerplan van het landgoed Bredius is het belangrijk dat vanaf het openbare wandelpad de Eikenlaan zichtbaar blijft. Aan beide zijden van de kantelplank zijn de elzen en de wilgen kort gezet. Ook de wilgen bij het historisch bruggetje, zodat de centrale vijver vanaf de buitenzijde weer zichtbaar is.

Buitenbanjers

December 2024

Zaterdag 7 december hebben de Buitenbanjers in het landgoed Bredius wilgen gezaagd. Deze wilgen worden eens in de drie jaar kort gezet om weer opnieuw uit te lopen. De gesnoeide takken zijn op de takkenril gelegd waar kleine zoogdieren een schuilplek hebben. Zo hebben de Buitenbanjers een bijdrage geleverd aan de natuur en het beheer van het landgoed Bredius.

Buitenbanjers plus

December 2024

Onder regenachtige omstandigheden heeft de plusgroep in het buitenbanjerterrein van landgoed Bredius zware wilgen gezaagd. Een aantal zware wilgenstaken worden gebruikt als staanders om een vogelscherm van wilgentakken te vlechten.

Buitenbanjers

Januari 2025

In januari hebben we meestal een activiteit om voor de wintervogels iets leuks en lekkers te maken. zaterdag 4 januari hebben de Buitenbanjers een wilgentak die ze in december met het wilgen knotten zelf hebben gezaagd versierd met vetbol, pinda's, elzenproppen en appel met zonnepitten en vogelzaden. De vogels kunnen komen snoepen bij de Buitenbanjers.

Buitenbanjers

Februari 2025

Februari is altijd de maand om in ons buitenbanjerterrein wilgen te zagen. In de nacht had het licht gevroren. De ochtend was sprookjesachtig wit van de rijp. Een prachtig winters plaatje, de zon maakte het compleet. Een mooie ochtend om lekker buiten bezig te zijn. Maar we zijn gestart binnen in het NME centrum met ouders om eerst te kijken naar de DVD van activiteiten 2024. In januari lukte het niet met de apparatuur om te DVD te laten draaien. Na het vertoon van de activiteiten van 2024 lekker naar buiten, wilgen zagen en takken slepen. Er zijn deze ochtend weer verschillende wilgen kort gezet en kunnen weer een paar jaar groeien.

André van Kleinwee

Coördinator

Nieuws uit de omgeving en IVN-land

Bomen krijgen een tweede kans in de provincie Utrecht

Tot eind 2027 worden in de provincie Utrecht 700.000 nieuwe bomen geplant. En waarschijnlijk meer, omdat bomen ook 'nakomelingen' krijgen. Deze jonge bomen en struiken - zaailingen genoemd - krijgen soms een tweede kans. Ze worden niet gemaaid, maar geoogst en op een nieuwe plek teruggeplant. Dit oogsten gebeurde ook tijdens een speciale 'boomoogstdag' op 10 januari. Gedeputeerde Mirjam Sterk ging samen met vrijwilligers, waaronder biologiestudenten, aan de slag op Landgoed Beerschoten. Lees verder op <https://www.provincie-utrecht.nl/actueel/nieuws/bomen-krijgen-een-tweede-kans-de-provincie-utrecht>.

Groene jaarkalender 2025

IVN Landelijk heeft weer een nieuwe groene jaarkalender gepubliceerd. Deze kalender kun je gebruiken om aan te haken op (inter)nationale dagen of periodes die in het teken staan van natuur en duurzaamheid. De dagen kun je ook terugvinden in de agenda op Ons IVN en worden regelmatig meegenomen in de agenda van de Stuifmail (maandelijks nieuwsbrief voor actieve leden en bestuursleden).

Je vindt de hele agenda hier:

https://www.ivn.nl/app/uploads/sites/182/2024/12/IVN-Groene-Jaarkalender-2025_1.pdf.

Februari

2	World Wetlands Day
7	Warmetruiendag
12	Darwindag
n.t.b.	Mollentelling

Maart

3	Werelddag van de Wilde Dieren en Planten
7	Dag van het unpluggen
3-9	Nationale Week zonder Vlees en Zuivel
n.t.b.	Kikkerdriltelling
n.t.b.	Week van de Circulaire Economie
14-15	NLdoet
15	Digital Cleanup Day
18	Global Recycling Day
19	Nationale Boomfeestdag
20	Start lente
21	Werelddag van de Bossen
21	Start NK Tegelwippen
22	Wereldwaterdag
22	Landelijke Opschoondag
22	Earth Hour
n.t.b.	Landelijke Compostdag
29	Zoogdierdag
30	Zomertijd
n.t.b.	Week van de Groene Tuin

April

1-30	Voorjaarscampagne IVN
3	Wandel naar je Werkdag
7	Wereldgezondheidsdag
n.t.b.	Week van de Schooltuin
8	Nationale Buitenlesdag
11	Dag van de stilte
n.t.b.	Nationale Bijentelling
18	Werelderfgoeddag
22	Dag van de aarde
22	Nationale zaaidag

NME-Centrum InBredius

Winter bij InBredius

Elke zondagmiddag van 13.30-16.30 uur kun je een leuke activiteit doen bij NME-Centrum InBredius. Kom naar onze tentoonstelling met tekeningen van Pia Sprong en keramiek van Anke van den Hurk tot eind maart 2025.

Aanmelden is niet nodig en meedoen is gratis (tenzij anders vermeld).

23 februari - Van rommel tot kunst

Afval kun je weg gooien, maar je kunt er ook kunst van maken! Maak jij een rups, een eend, een bloem of ...?

2 maart - Wolschilderij

Kom je een leuk dier maken met wol?

9 & 16 maart - Nestbouwmarkt

Geluksvogels vinden hun nestmateriaal in de buurt.
Maak jij daar een hanger voor?

23 & 30 maart - Takkenpopjes maken

We hebben veel takken van het snoeien.
Kom jij ook een takkenpopje maken?

NME CENTRUM
INBREDIUS
Kievitstraat 42 (Landgoed Bredius) Woerden

Column

Klaar voor de start!

Het nieuwe jaar is weer begonnen. Wellicht zijn jullie er al van op de hoogte, maar bijna elke dag is er wel een 'Dag van...' en er zijn in wel 6 maanden van het jaar tellingen van een of ander dier.

Door het meedoen van deze tellingen help je als burger mee met de landelijke onderzoeken over onze biodiversiteit. Leuk om te doen en erg educatief. Samen met mijn kinderen ben ik in januari gestart met de tuinvogeltelling. Op de extra groot uitgeprinte tellijsten werden alle vogels eerst bestudeerd. Nogal serieus gingen ze te werk. Mijn dochter plakte de poster op haar slaapkamerraam en telde wel 20 kramsvogels... en 4 appelvinken en een enkele mus. En dat vanuit een raam dat uitkijkt op een straat van huizen en steen met een enkele boom... bijzonder toch!

Mijn zoontje daarentegen pakte het anders aan en ging aan tafel zitten en kleurde alles in wat nog wit was. Alles gezien mam! Geweldig kind! Desondanks deden ze het anders dan de Vogelbescherming verwachtte, waren ze er toch mee bezig. Ze hebben gekeken naar de plaatjes van de vogels en zagen dat sommige erg op elkaar leken. En dat er toch een paar tussen zaten die we echt niet kennen in onze tuin.

In februari is er de mollentelling. Ben benieuwd hoe we die gaan beleven!

Wil je ook meer weten over de tellingen of over Dag van...? Kijk dan op www.tuintelling.nl of zoek naar de groene jaarkalender van IVN.

Tekst en foto, Romy Spruit

Uit Fluitenkruid, KNNV

Bredius in de winter

Het leven onder water in Bredius.

Natuur kunnen we op vele manieren beleven, meestal tijdens een wandeling goed om je heen kijken naar planten, insecten, paddenstoelen, etc.

Soms is dat niet voldoende om tot een naam te komen en moet er nog wat gedetermineerd worden. Dat geldt zeker voor het aandachtsgebied waar ik me sinds enkele jaren weer mee bezighoud: het microscopische leven onder water.

Het gaat hier dan vooral om het eencellige leven dat er voorkomt. Dit zijn natuurlijk erg kleine organismen en daar is natuurlijk een microscoop voor nodig. Als je dan wat vast wil leggen, ook nog een camera.

Nu leven we in een van de waterrijkste gebieden van Nederland, dus aan materiaal is geen gebrek. Ook het verzamelen van materiaal dat onderzocht kan worden is niet zo moeilijk. Denk hierbij aan een potje waar wat algenwatten, waterplanten of bodemmateriaal in wordt verzameld. Eenmaal thuis gekomen wordt hier slechts erg weinig van gebruikt, één druppel per keer. Nou bekijk ik natuurlijk meer dan een druppel, maar meer dan een paar milliliter is het meestal niet.

Hierna kun je dan met de microscoop op jacht. Dan gaat er een andere wereld voor je open en zie je allerlei vreemde vormen. Afhankelijk van het aantal soorten, de grootte ervan, de snelheid waarmee ze zich door het water bewegen, ben je daar toch wel een tijdje mee bezig. Dan moeten er natuurlijk ook nog foto's worden gemaakt en wordt er geprobeerd om ze te determineren.

De afgelopen tijd heb ik natuurlijk ook diverse keren in Bredius watermonsters verzameld. Van de soorten die daar aangetroffen zijn wil ik er hier enkele van tonen.

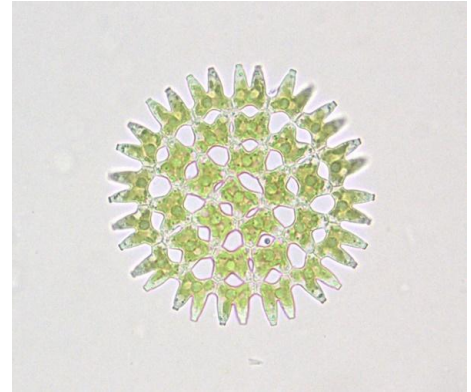
Actinophrys sol

Het zogenaamde zonnediertje, een bolletje met stralen. Deze stralen lijken wel wat op de stralen van de zon, vandaar de naam. Met deze stralen worden de diertjes die in het water er tegenaan zwemmen vastgehouden en langzaam in de bol getrokken waar ze verteerd worden.

Euplotes

Dit is een ciliaat, een trilhaardiertje. De voortbeweging en de voedselopname vinden plaats door kleine trilhaartjes. Ze voeden zich met bacteriën of soortgenoten. Bij deze soort zijn de trilhaartjes samengevoegd waardoor er een sterkere constructie ontstaat. Zoals op de foto is te zien, worden deze gebruikt voor de voortbeweging.

Diatomee

Dit is een "plantje" en doet dus aan assimilatie en heeft echter buiten chlorofyl ook nog de bruine kleurstof fucoxanthine. Deze kleurstof komt ook voor in bruinalgen. Het plantje zit eigenlijk opgesloten in een doosje, dit is gemaakt van siliciumdioxide, het hoofdbestanddeel van kwarts.

Het doosje bestaat uit een doosje met bijpassend dekseltje. Het patroon van de boven- en onderkant bestaat uit fijne patronen, opgebouwd uit puntjes of streepjes. Voortbewegen kunnen ze door het afscheiden

van slijm dat als een soort transportband fungeert. Je vindt ze vaak terug in de bruine aanslag aan palen en stenen in het water.

Closterium lunula

Closterium is een groenalg die behoort tot de familie van de sialalgen. Dit zijn algen die sterk symmetrisch zijn en soms erg mooie vormen kunnen hebben. Ook deze kunnen zich met slijm langzaam verplaatsen. Als je een monsterpotje voor het raam zet, dan verzamelen ze zich na enkele uren aan de kant waar het licht is. In matig zure vennen komen bijzondere soorten voor. Dat is bij ons op sommige plaatsen ook het geval, denk aan de gebieden rond De Haack.

Pediastrum

Een kolonievormende groenalg, meestal ronde vormen bestaande uit een aantal afzonderlijke cellen. Komen vaak zwevend voor in het water en worden dan ook veel gegeten door andere bewoners. Als er veel voedsel in het water zit dan kunnen ze massaal aanwezig zijn.

Dit is natuurlijk maar een kleine greep van wat er in Landgoed Bredius onder water voorkomt. Tot nog toe heb ik er meer dan 150 verschillende soorten gevonden.

Meer beeldmateriaal, (video's) van andere organismen, is te vinden op het internet.

Ook op mijn YouTube-kanaal zijn nog enkele soorten te zien:

<https://www.youtube.com/channel/UCCmIAgKOI9nQPGg-3IVzwtg>

Tekst en foto's Wim van den Broeke

Struinen in De Haeck

Op een mooie dinsdagmiddag, 22 oktober, gingen wij met de struigroep een paddenstoelenwandeling maken. Dit keer was Lusthof de Haeck aan de beurt.

Dit gebied werd in 1933 gekocht en beheerd door Dr. Teupken.

Op zijn aanwijzingen werden de rietzudden opgehoogd (drijvende rietvelden), paden aangelegd met rietplaggen, water gecreëerd of afgedamd.

De oorspronkelijke vegetatie werd geruimd en in plaats daarvan kwamen inheemse bomen en planten. Ook werden er twee bruggetjes geplaatst en een bankje.

Als je rondloopt zie je veel bomen die er niet horen zoals, de rhododendron, Japanse bamboe, moerasedik en in het voorjaar de narcissen. Lusthof de Haeck werd vernoemd naar polder de Haeck. In het begin was het een privé jacht- en visgebied, later kon men een kaartje van 50 cent kopen bij de brugwachter en kon je er wandelen. Het gebied is overgedragen door de dochter van Dr. Teupken aan Natuurmonumenten. Het is nu een broekbos waar veel verschillende paddenstoelen groeien. In de winter staat het vaak onder water en in de zomer is het beter begaanbaar. Er komen veel soorten paddenstoelen voor, het is te veel om uitgebreid over te vertellen. Dus bespreek ik er maar een paar.

Echte tonderzwam:

Echte tonderzwam

vruchtlichaam en de larven doen zich goed aan het vlees.

In de Haeck zie je die heel veel op berken. Het is een necrotrofe parasiet die levende loofboomsoorten infecteert, waardoor deze langzaam afsterven. Het vruchtlichaam is groot en stevig, halfvormig tot 30 cm breed en staat van het substraat af. De bovenkant is een harde korst met concentrische cirkels, die erg van kleur variëren. De groeirand is wit en de onderzijde heeft kleine poriën. Het bijzondere is dat hij in het voorjaar sporuleert. De paddenstoel heeft zijn naam te danken aan het feit dat in de zeventiende eeuw het vlees werd gebruikt voor het maken van tondel. Met behulp van een vuursteen kan dit licht ontvlambare materiaal in brand vliegen. Er leven ook veel verschillende kevers en sluipwespen in. Die leggen eitjes in het

Gewoon vuurzwammetje:

Dit paddenstoeltje groeit tussen veenmos. In de Haeck komt hij voor op een onbemest (zure tot neutrale bodem) weilandje dat eens per jaar wordt gemaaid, geharkt en afgevoerd.

Het is familie van de wasplaten. Valt op door fel rode tot oranjerode hoedje, soms doorschijnend gestreept. Sporee is wit.

Gewoon vuurzwammetje

Grote bloedsteelmycena:

Grote bloedsteelmycena

Een opvallende paddenstoel die vaak in groepjes te vinden is op een boomstam. De kleur valt meteen op als je er langs wandelt. Het is een klokvormig paddenstoeltje met een umbo en een gekarteld hoedrandje. De steel is hol en als je er in knijpt komt er donkerrood sap uit. Dit lijkt op bloed.

Gele knotszwam:

Een opvallend gekleurd knotszwammetje dat opvalt in het landschap. Het is een knotszwammetje dat saproroof leeft. Dit wil zeggen dat hij zich voedt met dode en rottende organismen.

Het was een boeiende en leuke excursie. Er was voor iedereen wat te beleven. Volgend jaar komen we zeker terug. Ik wil vooral Els Wieringa bedanken die voor de mooie foto's heeft gezorgd.

Foto's gewoon vuurzwammetje, grote bloedmycena en gele knotszwam – Els Wieringa.

(Foto echte tonderzwam is uit archief Koos van Brakel.)

Carina Zeijlemaker

*Gele knotszwam sl,
incl. Fraaie knotszwam*

Uit het AD Groene Hart of WC Kontakt

Vogeltelling

Bijna 1,5 miljoen vogels werden er geteld in het weekend van 25-26 januari, door meer dan 100.000 mensen. De huismus staat weer bovenaan met ruim 200.000 waarnemingen, gevolgd door de koolmees en de pimpelmees. Maar er zijn ook veranderingen. Zo blijven er meer vogelsoorten overwinteren in ons land door de zachtere winters.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de zwartkop en de tjiftjaf, die allebei dit jaar vaak werden gespot. En dat terwijl de kleine, groenige tjiftjaf niet altijd makkelijk te herkennen is. Zodra het vogeltje gaat zingen, wordt het een ander verhaal: hij roept zijn eigen naam, of iets wat daarop lijkt.

Als 'tsjil-tsjel', beschrijft de Vogelbescherming het.

Normaal gesproken overwintert de tjiftjaf in het zuidwesten van Europa en in Noord-Afrika, om daarvandaan in de tweede helft van maart weer bij ons terug te keren. Door de zachte winter zijn ze dit jaar deels in Nederland gebleven. Dat geldt ook voor

Foto, Adri de Groot, fotodagboek

de zwartkop, een grijsachtig vogeltje met inderdaad een zwart 'petje' op zijn kop (of roestbruin, bij de vrouwtjes).

Veel vaker

De zwartkop komt de laatste decennia al veel vaker voor hier, maar trekt normaal gesproken vanaf augustus tot half oktober naar Zuid-Engeland of het westelijk deel van het Middellandse Zeegebied om te overwinteren. Meestal dan, want dit jaar zijn er dus net als bij de tjiftjaf ook exemplaren hier gebleven.

Vaak gespot, maar een beetje een vreemde eend (of parkiet, in dit geval) in de bijt is de halsbandparkiet. Die wordt al jaren frequent geteld, vooral in stedelijke gebieden. Het dier komt hier van origine helemaal niet voor in de natuur, maar ontsnapt vaak uit gevangenschap en belandt zo ook in onze tuinen. De vogels leven al sinds de jaren 60 in onze steden: het eerste broedende paartje was in 1968 in Ockenburg in Den Haag.

Sindsdien groeit het aantal halsbandparkieten in Nederland. Ondanks het feit dat de dieren oorspronkelijk uit het veel warmere India en Oost-Afrika komen, zijn ze goed bestand tegen de koudere Nederlandse winters. In sommige jaren drong de parkiet in enkele steden zelfs door tot de top 10, maar dat lijkt dit jaar niet het geval.

In de categorie zeldzame en opvallende vogels is er dit jaar ook één kruisbek gespot. Die is pas sinds de jaren 70 vaker te vinden in Nederland, vooral op de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug en Drenthe. De kruisbek heeft een bijzondere snavel die zijn naam eer aandoet: de twee helften kruisen elkaar. Daarmee kan hij heel goed zaden uit dennen- en sparappels halen. Het vogeltje broedt ook in naaldbomen.

Specht

Daarnaast werden 12 pestvogels, 10 waterrallen en 73 grote gele kwikstaarten gemeld. Ook zagen de tellers 4 soorten uilen: ransuil, steenuil, bosuil en kerkuil. Waarom deze uilen nu vaker gezien zijn, is lastig te zeggen. Dat hangt van veel factoren af, waaronder het weer.

Opvallend is de plek van de merel, die ooit steevast in de top 3 stond. Dit jaar komt het bekende vogeltje niet verder dan plek 5. Dat heeft alles te maken met het door muggen overgedragen usutu

virus dat merels sinds 2016 zwaar treft. Hoewel er tekenen van herstel zijn, lijkt de populatie er nog niet helemaal bovenop. In totaal zijn er nu landelijk ruim 75.000 merels geteld.

Dat de mus over het algemeen het meest gespot wordt komt overigens niet alleen doordat het een veel voorkomend vogeltje is. Het heeft er ook mee te maken dat ze vaak in groepen leven van zo'n zeven stuks. Sterker nog: zo goed gaat het helemaal niet met de mus, doordat veel tuinen minder groen zijn geworden. Hun aantal is in de afgelopen decennia bijna gehalveerd. Maar, voorzichtig goed nieuws: het lijkt erop dat de populatie zich stabiliseert.

Geveltuin barst van het leven

Geveltuintjes? Wat heeft dat nou voor zin, om een paar rijtjes tegels in te ruilen voor struiken en planten? Het effect is veel groter dan je zou vermoeden, laat onderzoeker Joeri Morpurgo zien. Zo'n tuintje is trouwens écht niet moeilijk om te maken.

Geveltuintjes zijn goud waard. Planten en bloemen fleuren niet alleen het straatbeeld op, ze zijn ook een belangrijke voedsel- en rustplaats voor talloze insectensoorten. Dat vermoedde de organisatie van het NK Tegel Wippen natuurlijk al langer.

Foto Ton Rullmann

Maar het blijkt nu ook uit onderzoek van de Leidse universiteit. Met zijn collega Margot Huurdeman telde de Leidse milieuwetenschapper Joeri Morpurgo 235 plantensoorten en 154 soorten insecten op ruim 100 m² geveltuin. Ze deden hun zoektocht de afgelopen maanden in de Amsterdamse Weesperbuurt en het Haagse Zeeheldenkwartier.

„Deze stukjes groen maken wel degelijk iets uit voor de biodiversiteit. "Als je de keuze hebt tussen iets en niets, dan zou ik vooral een rijtje stoepstenen eruit halen en zo'n tuintje aanleggen", zegt Morpurgo. „Het is bovendien doodeenvoudig." Over geveltuintjes bestaat trouwens nog maar weinig wetenschappelijk onderzoek, vertelt onderzoeker Morpurgo.

Een eerste conclusie uit het onderzoek voor de Leidse universiteit is dat de oppervlakte van de geveltuintjes niet zoveel zegt. Het is vooral de hoeveelheid bladbedekking die voorspelt hoeveel insecten je er zult aantreffen. Hoe meer groen, des te meer leefgebied. Daarnaast betekent meer diversiteit aan planten vaak ook een grotere verscheidenheid aan insecten.

Niet netjes

Morpurgo: „Veel mensen hebben de neiging hun geveltuintje 'netjes' te houden. Ze trekken de plantjes eruit die ze niet zelf hebben gezaaid of geplant. Maar doe dat nou niet. Haal niet al die onkruidjes weg. "Koester wat komt aanvlagen."

Tijdens alle uren observeren, stuitte het onderzoeksteam op nog iets controversieels. „We zien geen bewijs dat inheemse planten meer insecten aantrekken dan uitheemse soorten. Neem bijvoorbeeld de stokroos. Die komt oorspronkelijk niet uit Nederland, maar het zijn geliefde bloemen voor geveltuintjes. "En ze trekken, naast de stokroosnuitkever, een scala aan andere bestuivers aan." Hoe is dat te verklaren? „Het blijft voedsel. "Een banaan komt ook niet uit Nederland, maar ik eet 'm wel."

Volgens Morpurgo zorgen geveltuintjes voor een extra genetische reserve in de stad. „Ik ben verbaasd over hoeveel leven we hebben aangetroffen. "Hoe dichter bebouwd de stad, hoe nuttiger deze vorm van groen."

Het gaat weer iets beter in Nederland met de wilde dieren

Gemiddeld gaat het iets beter met de wilde dieren in Nederland. Vooral de populaties in zoet water zijn vergeleken met 1990 spectaculair toegenomen. Dat blijkt uit de Living Planet Index die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft gepubliceerd.

De Nederlandse Living Planet Index weegt de ontwikkeling van een groot aantal soorten zoogdieren, broedvogels, reptielen, amfibieën, vlinders en libellen in ons land. Het zegt daarmee iets over de stand van de biodiversiteit. Vergeleken met ruim dertig jaar geleden is de index met 13 procent gegroeid.

Dit goede nieuws is te danken aan de betere waterkwaliteit. De populaties van soorten die in het water of moeras leven, namen sinds 1990 gemiddeld met maar liefst 89 procent toe. Denk daarbij aan kikkers en broedvogels. Niet elke amfibie doet het overigens goed. Zo is de vuursalamander vrijwel verdwenen.

Ook met de natuur in de Nederlandse bossen gaat het relatief goed. Een kenmerkende soort zoals de kleurrijke appelvink, zien we sinds het begin van de 20ste eeuw steeds vaker. Dat komt volgens het CBS 'doordat er nieuwe bossen zijn aangelegd, bestaande bossen ouder worden en er meer variatie is in de opbouw van bossen'.

Kievit en grutto

Kijken we alleen naar diersoorten op het land, dan zijn de populaties sinds 1990 met gemiddeld ruim een kwart gedaald. Zo namen de kievit en grutto sinds 1990 met 45 procent in aantallen af. Voor vogels in stedelijk gebied wordt de trend pas sinds 2007 gemeten, maar sindsdien kregen de populaties vogelsoorten een flinke knauw. De hoeveelheid merels daalde met 30 procent.

Nederland was in 2022 een van de ondertekenaars van het Akkoord van Montreal over biodiversiteit. Daarin staat dat landen in 2030 30 procent van de flora en fauna op hun grondgebied zullen beschermen.

Volgens ecologen is dat hard nodig. De opwaartse lijn sinds 1990 lijkt mooi, maar dat jaar was een absoluut dieptepunt.

Foto Adri de Groot, fotodagboek.

Gallen in de boom zijn vaak een wonder op zich

Nu het blad is afgevallen besef je wat een enorme verscheidenheid aan afwijkende groeiplekjes - gallen - onze inheemse bomen herbergen. Het is vooral de eik die met recht aanspraak mag maken op de eretitel ecosysteem. In de kruin van de eik leven vlinders als de orionvlinder, de eikenspinner en de eikenpage. Onder de eik groeien, in symbiose met de boom, allerlei paddenstoelen. Een scala van galwespen, galmuggen en galmijten prikkelt de eik tot het maken van meer dan vijftig verschillende gallen.

Een gal is een woekering van plantenweefsel die ontstaat als een insect zijn eieren legt in een blad, een knop, of in de bast van een twijg. Tegelijkertijd wordt een stof afgescheiden die de plant prikkelt tot het maken van woekarend weefsel.

Mijn favoriet is de knoppergal, die op de eikels van de zomereik groeit. Hij is glimmend olijfgroen en voorzien van de grilligste richels, knobbels en uitstulpingen. De knoppergal is zeldzaam, omdat hij alleen kan ontstaan waar de zomereik en de moseik samen voorkomen.

Het dier dat de knoppgal veroorzaakt, kent een wonderbaarlijke levenscyclus: een wespje legt zijn eieren in de jonge vruchten van de zomereik. Hieruit groeit de knoppgal. Uit de knoppgal komen alleen vrouwelijke galwespen. Die leggen, zonder bevrucht te zijn, eieren in de mannelijke bloemen van de moseik. Hierdoor ontstaan kleine galletjes waaruit in de zomer mannelijke en vrouwelijke wespen komen. Die paren, waarna de vrouwtjes in juni van het volgende jaar weer eieren leggen in de jonge eikels van de zomereik. Er zijn niet alleen twee soorten eiken, maar ook twee generaties galwespen nodig voor het ontstaan van de knoppgal.

Maar het kan nog wonderbaarder, want er bestaan parasitaire wespjes die als een koekoek hun eieren leggen in een gal die door een andere soort galwesp is veroorzaakt. En alsof dat dubbele wonder niet groot genoeg is, bestaat er ook nog een wesp die op de parasitaire wesp parasiteert. Zo zie je de microkosmos in de eik weerspiegeld.

En dat is nu het aardige van in de tuin werken, want terwijl je op je knieën zit te wieden, heb je uitgebreid de gelegenheid om over de wereld en haar wonderen na te denken. Niet alle gallen groeien hoog in een eikenboom; de mooiste gal in de tuin is de mosgal, een donzige, aalbare woekering op de takken van de egelantier.

Vogelspotcast

'Als je vroeger zei dat je vogelde, werd je raar aangekeken'

Vogelvrienden Arjan en Gisbert willen met hun Vogelspotcast verwonderen.

Sommige mensen zijn bang dat het Groene Hart langzaam wordt dicht gebouwd, maar er is nog veel moois te zien. En dat weten vrienden Arjan Dwarshuis en Gisbert van Baalen. Met hun Vogelspotcast nemen ze je mee de natuur in.

Vandaag laten ze me de Groene Jonker zien. Een aantal jaar geleden was de rietplas nog boerenland. Omdat er een waterberging nodig was, is het omgetoverd tot natuur.

Het gebied heeft, net zoals het hele Groene Hart, nog een groot voordeel. Dwarshuis: „Het is ook nog eens heel makkelijk te bereiken, ook vanuit Amsterdam bijvoorbeeld."

Terwijl we op de parkeerplaats wat praten en wachten tot de fotograaf arriveert, luistert en kijkt Dwarshuis om zich heen. „Sperwer!" Ik, door de podcasters betiteld als 'ontzettende noob', vraag me af hoe hij die roofvogel, verder kom ik niet, zo snel herkent? „Je ziet hem elke keer een paar keer klapperen met zijn vleugels en dan zweeft hij verder, typisch sperwer."

Tijdens het bezoek aan de Groene Jonker nemen de twee een bonusaflevering op voor hun luistervinken en dwaalgasten. Dat zijn fans die 40 of 70 euro per jaar betalen voor extra content. Aandachtig luisterend en rondkijkend, vertellen ze over het succesverhaal van hun podcast.

Met in totaal 3,5 miljoen streams en ruim vijftigduizend luisteraars per aflevering mag gezegd worden dat het openen van ogen of toch in ieder geval oren zeker gelukt is.

En dat vogelen hipper en populairder is dan ooit, zien de podcastmakers niet alleen aan hun luistercijfers. „Tegenwoordig kan je zonder gêne een hip café binnenstappen en zeggen dat je vogelt." Plotseling steekt Dwarshuis zijn hand op. „Cetti's zanger", zegt hij. 'De wereldrecordhouder vogelen', herkent het geluid van het voorbijvliegende lichtbruine vogeltje zonder moeite.

Ik heb daar nog hulp bij nodig, bijvoorbeeld van de Merlin Bird ID app. Een app die de vogels herkent aan hun geluiden. Wonderlijk vind ik dat. Wat vinden Dwarshuis en Van Baalen van zo'n hulpmiddel?

En juist voor beginners zijn gebieden met veel water, zoals de Groene Jonker, fantastisch. Van Baalen: „Er zitten hier veel eendjes, dat is ook waar ik in uitblink, die zitten gewoon stil." Daar kan ik me in vinden, hoe stiller de vogel zit, hoe makkelijker die te herkennen is.

Terug naar hun podcast. Doen ze het gewoon voor de leuk of streven ze een groter doel na? Van Baalen: „We willen dat mensen de natuur in gaan. "Het is belangrijk dat mensen de ogen openen en om zich heen kijken."

Dwarshuis voegt licht spottend toe: „Laat je onderdompelen in de weergaloze vogelwereld van het Groene Hart!" Van Baalen lacht: „Dat is wat overdreven, maar we proberen echt te focussen op positiviteit. "We proberen mensen te verwonderen en daarmee draagvlak te creëren voor veranderingen."

En stel, mensen raken verwonderd en willen zelf ook de natuur in om vogels te zoeken in het Groene Hart, hoe kunnen ze dat dan het best aanpakken? Dwarshuis vertelt dat het daarvoor een voordeel is dat de Nederlandse natuur zo versnipperd is. „Je hebt daardoor bijna altijd binnen vijftien minuten fietsen een goede plek om vogels te kijken, een local patch."

Dwarshuis: „In mijn tuin in Amstelveen heb ik al 71 verschillende soorten gezien."

Dat je altijd goed om je heen moet blijven kijken, geven Dwarshuis en Van Baalen ook elke keer mee aan het einde van hun podcast, die zij standaard afsluiten met de tekst: „Blijf vogelen en wees een beetje lief voor de natuur."

Vogeltips van vogelaars

En dit is er in het Groene Hart allemaal te zien volgens Arjan en Gisbert:

De blauwborst vind je bijvoorbeeld in de Groene Jonker. Daar zit de kleine zangvogel vaak in het topje van een rietkraag. Het mannetje is goed te herkennen aan de helderblauwe kleur op zijn borst.

De grutto vind je in het voorjaar en de zomer in de weides in het Groene Hart. Daar zoekt hij zijn eten en nestelt hij in het voorjaar. Te herkennen aan zijn lange, dunne poten, lange snavel en roestbruine kleur.

De smient is een eend. Je vindt hem ook in de winter in het Groene Hart. Voornamelijk op de grote plassen. Te herkennen aan een bruine kop met een roze-achtige borst.

Ook zwartkop en tjiftjaf overwinteren nu hier.

Foto, Adri de Groot, fotodagboek

Om te onthouden

Handige websites

www.ivn.nl/woerden

www.mycologen.nl

www.hetkanwel.nl

www.groen-natuurlijk.nl

www.vogeldagboek.nl

www.duurzaamwoerden.nl

www.slimwoner.nl

www.padden.nu

www.blwg.nl

www.inbredius.nl

www.bewustbiologisch.nl

www.natuurronddecattenbroekerplas.nl

www.birdfocus.nl

www.telmee.nl

<https://meerbomen.nu>

www.hugokotestein.nl

www.veldwerkwinkel.nl

www.vlinderstichting.nl

www.sovon.nl

www.vogelgeluid.nl

www.jaarvandescholekster.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

<https://www.floron.nl/>

www.eis-nederland.nl

www.vlinderhof.com

www.nmu.nl

www.zaadgoed.nl

www.vogelbescherming.nl

www.landgoedbredius.nl

www.dekievitharmelen.nl

www.naturetoday.com

www.degroenerotonde.nl

www.knnv.nl

Organisatie

Bestuur

Voorzitter	vacant	
Secretaris/contact-persoon	vacant	ivnsecretariaat.woerden@gmail.com
Penningmeester	Walter Hoes	wthoes@ziggo.nl
Bestuurslid	vacant	
Bestuurslid	vacant	

Coördinatoren

Cursussen en lezingen	Marian Christiaanse		mariannechristiaanse@gmail.com
Excursies voor leden en donateurs	Bestuur		
Gidsenwerkgroep	Vacant		
Jeugdnatuurgroep	André van Kleinwee	0348-422962	andrevankleinwee@ziggo.nl
Landschapsbeheer	Erwin Meijer	06-44320031	erwin.meijer@ziggo.nl
Plantenwerkgroep	Cobie van der Hoek	0348-410239	cobie.vanderhoek@gmail.com
Publiciteit	Vacant		ivnsecretariaat.woerden@gmail.com
Redactie GO	Wout Nagel	06-22926472	ivn.groeneopkikker@gmail.com
Vertrouwenspersoon	Vacant		ivn.vertrouwenspersoon.woerden@gmail.com
Vogelkijkgroep	Vacant		
Biodiversiteitsteam	Ton Rullmann		tonrullmann@pm.me
Websitebeheer/Facebook	Vivian van Deel	06-42060712	vivian_boers@hotmail.com
Openstelling InBredius zondagmiddag 13 uur tot 16 uur	Lisa van Hemert		lisavanhemert@hotmail.com

Leden/Donateurs

Contributie 2024 per kalenderjaar	als lid, €25,00 als donateur, €20,00 als jeugdlid, €15,00	Banknummer IVN Woerden: NL 87 TRIO 039.04.67.413
Opzeggen	twee maanden voor het einde van het kalenderjaar, schriftelijk bij het secretariaat.	

